

Tájhasználat és tájvédelem – kihívások és lehet ségek

**A Budapesten
2015. május 21-23. között megrendezett
VI. Magyar Tájökológiai Konferencia
el adásai**

**Szerkesztette:
Horváth Gergely**

ISBN 978-963-284-778-8

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Földrajz- és Földtudományi Intézet
Környezet- és Tájföldrajzi Tanszék
Budapest
2016**

A **VI. Magyar Tájökológiai Konferenciát** az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara Földrajz- és Földtudományi Intézetének Környezet- és Tájföldrajzi Tanszéke rendezte meg 2015. május 21-23. között Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem lágymányosi épülettömbjében.

A konferencia f védnöke **Áder János**, Magyarország köztársasági elnöke volt.

A konferencia védnökei voltak:

- **Mezey Barna**, az ELTE rektora;
- **V. Németh Zsolt**, a Földm velésügyi Minisztérium Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felel s Államtitkárságának államtitkára;
- **Hoffmann Tamás**, Budapest XI. kerület polgármestere.

A konferencia f célja volt lehet séget biztosítani a tájökológiai kutatásokkal foglalkozó szakterületek képvisel i számára a meghirdetett témakörökhöz kapcsolódó legújabb eredményeik bemutatására. Ezek a f bb témakörök az alábbiak voltak:

- Elméleti táj kutatás, tájmetria
- Tájváltozás, tájhasználat-változás, kultúrtájak
- Tájépítészet, tájtervezés
- Tájji értékek, táj- és természetvédelem, tájrehabilitáció
- Táj- és biodiverzitás, hagyományos ökológiai tudás
- Tájökológiai, tájföldrajzi kutatások a földtudományokban
- Ökoturizmus és táji fenntarthatóság

A konferencia Tudományos Bizottsága

Elnök

Szabó Mária (ELTE)

Tagok

Barczy Attila (SZIE)

Csima Péter (BCE)

Csorba Péter (DE)

Kertész Ádám (EKF)

Kiss Gábor (VM NPT)

Kollányi László (BCE)

Konkoly-Gyuró Éva (NYME)

Lóczy Dénes (PTE)

Mez si Gábor (SZTE)

Molnár Zsolt (MTA ÖK)

Szalai Zoltán (ELTE)

A konferencia Szervez Bizottsága

Elnök

Horváth Gergely

Titkár

Angyal Zsuzsanna

Tagok

Csüllög Gábor

Munkácsy Béla

Tamás László

Ujházy Noémi

A megnyitó ünnepségen a konferenciát **Kisfaludi András**, az ELTE általános rektorhelyettese és **Surján Péter**, az ELTE Természettudományi karának dékánja köszöntötte.

A konferenciát **V. Németh Zsolt**, a Földm velésügyi Minisztérium Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felel s Államtitkárságának államtitkára nyitotta meg.

A köszöntőket és a megnyitót követően először plenáris előadásokra, majd szekcióülésekre került sor. A plenáris előadások a tájökológia különböző részterületeinek aktuális kérdéseit elemezték; az elhangzott előadások az alábbiak voltak:

Molnár Zsolt–Bíró Marianna (MTA ÖK): Gondolatok a tájpercepció diverzitásáról

Konkoly-Gyuró Éva (NYME): A tájkarakter jelentősége a táj kutatásban

Mezsi Gábor–Bata Teodóra (SZTE): A tájtípusok értelmezése és térképezése

Kiss Gábor (VM NPT): Egyedi tájértékeink megőrzése a helyi közösségekkel

Kollányi László (BCE): A kastélykertektől a zöld infrastruktúra tervezéséig. A tájtervezés aktuális feladatai és lehetőségei

Szakmai tanulmányutak

A szervezők a konferencia témaköréhez kapcsolódóan három szakmai tanulmányutat hirdettek meg, azonban a napokig tartó eseményidőjárás a Nagy-Szénás Európa Diplomás Terület természeti és táji értékeinek megtekintését lehetetlenné tette, így az alábbi két terepbejárásra került sor:

- A budai termálkarszt természeti és táji értékei. Vezető: **Leél-ssy Szabolcs** (ELTE).

- Aquincumtól Kiscellig – A természeti és kultúrtáj történeti változásai Óbudán. Vezető:

Csemez Attila (BCE).

A konferencia rendezői ezen úton is köszönik a szakmai vezetést, valamint a kirándulásvezetők elkészítését.

Támogatónk

A VI. Magyar Tájökológiai Konferencia megrendezését támogatta:

az **Eötvös Loránd
Tudományegyetem**

**FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM**

a **Földművelésügyi
Minisztérium**

**Budapest XI. kerület
Újbuda Önkormányzata**

Nagylelkű támogatásukat ez úton köszönik meg a konferencia rendezői.

Ugyancsak köszönik a konferencia rendezésében részt vett **Magyar Földrajzi Társaság** közreműködését és a konferencia szervezési és adminisztratív ügyeit lebonyolító **Heiling Média Kft.** alapos munkáját is.

Végül, de nem utolsósorban köszönik mindazon földrajz és környezettan szakos egyetemi hallgatók közreműködését is, akik szabadidejüket feláldozva rendezői feladatokat láttak el a konferencián.

Tartalom

Angyal Zsuzsanna – Kardos Levente – Sepsi Panna: A városi zöldfelületek hatásának vizsgálata a levegő minőség szempontjából	4
Boromisza Zsombor – Pádárné Török Éva: Természetközeli vagy kiépített tópart: partrehabilitáció a résztvevők szemével	10
Czékus Borisz: Szabadka ökológiája ifjúsági és szemétszemszögben	20
Filepné Kovács Krisztina: Ökoszisztéma-szolgáltatások és tájfunkció-elemzés a térségi jövő képalkotásban	25
Gyarmathy István: A fényszennyezés ökológiai-természetvédelmi aspektusai, csillagoségbolt-parkok	34
Györgyövecs Katalin – Kiss Tímea: Belső-Somogy eolikus homokformáinak térbeli elemzése tájmetriai paraméterek segítségével	42
Karancsi Zoltán – Hornyák Sándor – Horváth Gergely: Környezetesztétikai vizsgálatok különböző településtípusokon	54
Karlik Máté – Angyal Zsuzsanna: Városi talajminták toxikus fémtartalmának vizsgálata környezetfizikai módszerekkel a talajhasználat tükrében Budapest XI. kerületében	65
Kató Eszter – Módosné Bugyi Ildikó: Természetes növényalkalmazás bányákban	73
Konkoly-Gyuró Éva: A tájkarakter jelentősége a táj kutatásban	78
Konkoly-Gyuró Éva – Balázs Pál – Tirászi Ágnes – Király Géza: Felszínborításváltozások a történelmi Magyarország tájain a 19. század közepétől napjainkig	87
Lóczy Dénes – Dezső József – Halász Amadé – Czigány Szabolcs – Ortmann-né Ajkai Adrienne: Árterek rehabilitációs potenciáljának meghatározása Dráva menti példán	97
Mészáros Szilvia – Boromisza Zsombor – Módosné Bugyi Ildikó: Kavicsbányatavak fenntartási gyakorlata hazai példák alapján	105
Mikházi Zsuzsanna: Az ökoturizmus tervezésének sajátosságai	114
Módosné Bugyi Ildikó – Kató Eszter: Bányák szerepe a zöld infrastruktúra fejlesztésében	123
Nádasy László: A víziturizmus és a természetvédelem kapcsolata a Bodrog hazai szakaszán	131
Pogácsás Réka – Kiss Márton Dániel: Mobileszköz-applikáció fejlesztése városökológiai vizsgálatokhoz	137
Prokos Hedvig – Dezső József: Egy holtág menti erdő hatása a vízforgalomra	144
Sulyok Judit – Kántor Szilvia – Strack Flórián: A balatoni táj az utazók térképén – ahogy az utazók látják	152
Tamás László – Csüllög Gábor – Horváth Gergely – Szabó Mária – Munkácsy Béla – Budai Edina – Harmat Ádám: Bányászat eredményezte tájterhelés a Medves-vidéken	157
Telbisz Tamás – Mari László – Bottlik Zsolt – Imecs Zoltán – Petrvalská Alena – Kiss Margit: Karszt és társadalom kapcsolatainak összehasonlító elemzése	167
Trenyik Petra – Szirmai Orsolya – Barcsi Attila – Demeter András – Czóbel Szilárd: Védett kocsánytalan tölgyes állomány egészségi állapotának vizsgálata	177
Valánszki István: Tájindikátorok használata a vidékfejlesztésben	183
Vaszócsik Vilja: Hazai tájhasználat-változási folyamatok modellezése	190